

تلاشی زنانه برای امرار معاش خانه

از همه مهمتر اینکه زنان این خانواده‌ها در مراحل بعدی تولید محصولات کشاورزی نقش اصلی را داشتند. از آنجا که محصولات کشاورزی پس از برداشت باید مراحل دیگری را طی کند تا به مواد قابل مصرف تبدیل شود، از جمله خرمن کردن و تبدیل آن به آرد، باز احتیاج به نیروی انسانی بود که در این موارد هم زنان، با وسایل ابتدایی چون آسیاب دستی، نقش مهمی را ایفا می‌کردند.

مرحله نهایی کار یعنی عرضه و فروش محصولات هم به عهده زنان بود. بیشتر خریداران این محصولات هم مسافرانی بودند که در مسیر سفر خود از آن روستا یا منطقه ایلاتی و عشایری گذر کرده و از این زنان مواد غذایی مورد نیازشان را می‌خریدند. به غیر از این، زنان ایلاتی و روستایی به دامداری هم مشغول بودند؛ از دوشیدن شیر دام‌ها گرفته تا به دست آوردن فرآورده‌های آن، از جمله کره، پنیر، ماست و روغن که هم مورد مصرف خانواده بود و هم اضافه آن، به فروش می‌رسید.

گله‌داری تا بافتن خیمه و کشاورزی

برای مثال در بین خانواده‌های ایلات «لر» اکثر کارها را زنان انجام می‌دادند. آنها گله‌ها را به صحرا می‌بردند، کارهای کشاورزی و انبار کردن غلات و همچنین بافندگی و ریسندگی را بر عهده داشتند. زنان روستایی هم علاوه بر کارهای خانگی، از گاو و گوسفند نگهداری می‌کردند. هنگام بیکاری هم چرخ‌ریسی می‌کردند و با بافت پارچه‌های ضخیم برای ساختن خیمه مشغول می‌شدند. حتی از فضولات چهار پایان تپاله ساخته و به سبب کمبود هیضم، آن را می‌سوزانند. همچنین به صحرا می‌رفتند و در زراعت و کشاورزی و تهیه علوفه به شوهرانشان کمک می‌کردند. تمام این کارها امروز هم در بسیاری از این مناطق توسط زنان انجام می‌شود و همچنان زنان نقش مهمی در اداره خانواده چه از بعد اقتصادی و چه در رفع دیگر نیازهای خانه دارند.

شروع پیشرفت یک صنعت از خانواده

زندگی روستایی و ایلاتی و عشایری که این روزها نامشان در تقویم به ثبت رسیده است، داستانی دارد به قد تاریخ بشر، چرا که در ابتدایی‌ترین زندگی‌ها هم این شیوه همراهی و همیاری بین خانواده‌ها و نقش مهم زنان مربوط به این شیوه از زندگی بوده است که با گذر زمان، شهرنشینی به آن اضافه و شکل دیگری از زندگی کردن پدیدار شده است. البته در کنار زنان روستایی و ایلاتی، زنان شهری هم برای کمک به خانواده به روش‌هایی کسب درآمد داشتند و گاهی در توسعه و پیشرفت بعضی محصولات که تبدیل به صنعت شده‌اند، نقش داشتند. چنانکه زنان قزوین در صنعت قلاب دوزی و رویند دوزی شهرت داشتند یا زنان اصفهان در گلچه دوزی، سکه دوزی و نقده دوزی و البته در عصر قاجار به روایتی در جامعه و بین خانواده‌ها از زن انتظار می‌رفت که حداقل در یکی از صنایع دستی سررشته‌ای داشته باشد.

گذراندن زندگی، با تلاشی زنانه در دل طبیعت

• زهره شریفی

قسمت یکصد و هفتم

این تاثیرگذاری در روزگار ما به شکل‌های مختلفی خود را نشان می‌دهد. نمونه آن زنان کارآفرینی هستند که با هوش و توانایی و تلاش خود در محیط روستا یا چادرنشین‌ها، حرفه‌ای را گسترش داده و آن را فرصتی برای کسب درآمد دیگر خانواده‌های آن مناطق کرده‌اند. ریشه این همت و تلاش به گذشته این خانواده‌ها برمی‌گردد، از جمله زنان روستایی و عشایری دوره قاجار که در این میان بسیار مورد توجه مسافران اروپاییان آن زمان بوده‌اند.

وظیفه مردان و زنان عشایری و روستایی

به روایت‌های زیادی زنان عشایری و روستایی در این دوره، مانند دوره‌های قبل تر از قاجار خواه از طریق تولید برای خانواده و خواه از راه فروش کالا در خارج از خانواده و کسب پول برای امرار معاش، نقش مهمی در اقتصاد خود خانه و حتی جامعه داشتند. در زندگی روستایی و عشایری، زنان دوشا دوش مردان به کارهای کشاورزی و دامداری و صنایع جانبی آن می‌پرداختند و همانطور که اشاره شد برخی از کارها کاملاً مخصوص زنان بود و حتی به گفته بعضی از آن مسافران خارجی بیشتر کارهای مربوط به زندگی ایلاتی را زنان انجام می‌دادند و وظیفه مردان ایل فعالیت نظامی و تفریح بوده است.

بیشتر ما تصور می‌کنیم زندگی کردن در روستا یا هر جایی در طبیعت از مناطق کوهستانی گرفته تا کویر و دشت همراه با آسایش و آرامش و به دور از هر سختی است؛ البته نسبت به زندگی شهرنشینی. خانواده‌ها در این مناطق به دور از هر استرس و به سادگی روزها را می‌گذرانند و از بودن همیشگی در طبیعت و زیستن در آن لذت می‌برند. بخشی از این ماجرا با وجود آب و هوای سالم و به دور بودن از هیاهو و شلوغی شهر درست است اما زندگی در چنین فضایی به معنای آرامش کامل یا زندگی کردن به دور از سختی نیست و برخلاف تصورمان خانواده‌ها همراه و همیار با هم برای گذران زندگی خود باید تلاش بسیار کنند.

همکاری شبانه‌روزی خانواده‌ها برای زندگی

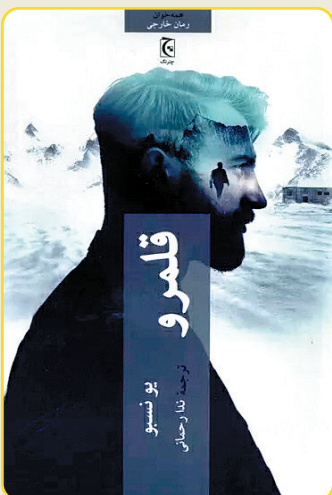
این همراهی و همکاری شبانه‌روزی در میان خانواده‌هایی که در روستا یا مانند عشایر و ایلات در کوه و دشت زندگی می‌کنند، نکته جالبی دارد و آن نقش مهم و تاثیرگذار زنان در اداره زندگی است.

... کتاب بزرگسال

• قلمرو

قلمرو یکی از آثار مشهور نویسنده نروژی، یو نسبو، است که به بهترین شکل معانی تاریک، پیچیده و جذاب رمان‌های جنایی اسکاندیناوی را به تصویر می‌کشد. نسبو، که پیش‌تر با سری کتاب‌های «هری هول» شهرت جهانی یافته، در این کتاب به داستانی جدید و منحصر به فرد می‌پردازد.

«قلمرو» داستان دو برادر، کارل و روی، را روایت می‌کند که به شهر کوچک و مذهبی خود در نروژ باز می‌گردند. آنها پدر و مادرشان را در یک تصادف مرموز از دست داده‌اند و به جایی دور از شهر خود مهاجرت کرده‌اند، اما حالا قصد انجام کاری جدید در شهرشان را دارند یعنی ساخت یک هتل و رستوران لوکس بر روی قله‌ای که به شهر کوچکشان مشرف است. اما... کتاب قلمرو را ندا رحمانی ترجمه و انتشارات چترنگ به چاپ رسانده است.

... کتاب نوجوان

• داستان‌های خوب برای دختران بلند پرواز

کتاب داستان‌های خوب برای دختران بلند پرواز، اثری موفق نوشته النافاویلی و فرانچسکا کاولو است که اولین بار در سال ۲۰۱۶ وارد بازار نشر شد. نویسندگان این کتاب، با مجموعه‌ای از صد داستان درباره زندگی صد زن خارق‌العاده و جریبان‌ساز، از الیزابت اول گرفته تا سرنو ویلیامز، دست به خلق دوباره قصه‌های پریان زدند. این کتاب که توسط شصت زن هنرمند از سراسر جهان تصویرگری شده، به دختران نوجوان کمک می‌کند تا رویاهای بزرگی را در سر ببروانند. این داستان‌های واقعی به طیف گسترده‌ای از شخصیت‌های زن مربوط می‌شوند و به نكوداشت دستاوردها و تلاش‌های این زنان تأثیرگذار می‌پردازند. این کتاب را منصوره حکمکه ترجمه و انتشارات نگاه آشنا منتشر کرده است.

